

Informaciju o obezbjeđivanju sredstava iz Tekuće budžetske rezerve za d.o.o. PROCON

UVOD

Poslovanje Jedinice za implementaciju projekata „Project-Consulting“ – Podgorica (PROCON)

DOO „Project-Consulting“ – Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) osnovano je Odlukom Vlade Crne Gore 20. decembra 2007. godine, kao Nacionalna jedinica za implementaciju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine. Društvo je registrovano kod Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici 9. septembra 2008. godine, a otpočelo je sa radom novembra iste godine u skladu sa članom 6.06. Ugovora o finansiranju između Crne Gore i Evropske investicione banke, potpisanog 2008. godine za program Vodovod i kanalizacija.

Ugovorom između države Crne Gore (Zajmoprimca) i Evropske investicione banke (Zajmodavca) definisano je sljedeće: „Zajmoprimac će, na zadovoljstvo Banke, uspostaviti i održati Jedinicu za upravljanje projektom pod svojom kontrolom, uključujući stručno i posvećeno osoblje (uključujući međunarodne stručnjake i odgovarajući projektni zadatak), sa odobrenim planom finansiranja, u toku cjelokupnog perioda realizacije do završetka, uz koordinaciju i odgovornost za njegovu realizaciju. JUP će djelovati kao stranka koja pruža podršku Banke u svim tehničkim i administrativnim pitanjima“.

Iako osnovana u formi društva sa ograničenom odgovornošću, Jedinica za implementaciju projekata nije osnovana sa ciljem da tržišno posluje, jer bi se time ugrozila implementacija infrastrukturnih projekata iz oblasti komunalne djelatnosti koji su od izuzetnog značaja kako za lokalne samouprave, tako i Državu, posebno uzimajući u obzir predstojeće obaveze vezano za predpristupne pregovore i otvaranje Poglavlja 27.

DJELATNOST DRUŠTVA

U skladu sa Statutom, pretežna djelatnost Društva se odnosi na konsultantske aktivnosti u vezi sa poslovanjem i ostalim upravljanjem koje obuhvataju:

- poslove kandidovanja projekata i pružanja stručne pomoći u izradi neophodne dokumentacije za realizaciju tih projekata, analiza projekata sa stanovišta izvodljivosti, održivosti i usklađenosti sa strateškim planskim dokumentima;
- pripremu projektnih zadataka za izradu studija izvodljivosti, studija procjene uticaja na životnu sredinu, potrebne projektne dokumentacije itd;
- obavljanje poslova koji se odnose na organizovanje, odnosno sprovođenje, tenderske procedure, organizovanje, odnosno vođenje evaluacije tendera i druge aktivnosti predviđene ugovorom o finansiranju projekata iz oblasti komunalnih djelatnosti i zaštite životne sredine;
- stručnu pomoć u pripremi ugovorene dokumentacije;

- pripremanje izvještaja o realizaciji projekata koji su finansirani od strane međunarodnih finansijskih institucija za potrebe osnivača, lokalne samouprave i tih međunarodnih finansijskih institucija;
- ispitivanje javnog mnjenja i pružanje drugih usluga osnivaču, lokalnoj samoupravi i međunarodnim finansijskim institucijama i
- vršenje i drugih poslova određenih odlukom o osnivanju i statutom koji su u funkciji ostvarivanja propisane djelatnosti (smanjenje emisije i zaštita ozonskog omotača, snabdijevanje vodom i prečišćavanje otpadnih voda, zbrinjavanje otpada, racionalna potrošnja energije, te unapređenje projekata vezanih za obnovljive izvore energije i drugo).

FINANSIRANJE

Odlukom Vlade Crne Gore o osnivanju implementacione jedinice, članom 7, predviđeno je da je osnovni kapital Društva imovina Osnivača i predstavlja novčani ulog u iznosu od 500.000,00 € koji je trebalo da bude uplaćen sljedećom dinamikom:

- u momentu registracije **80.000,00 €;**
- tokom 2008. godine **210.000,00 € i**
- tokom 2009. godine **210.000,00 €.**

Iznos osnovnog kapitala od 80.000,00 € je uplaćen na poslovni račun Društva, a 3.12.2009. godine je donešena Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju i početni kapital Društva smanjen na iznos od 80.000,00 € umjesto prvobitno planiranih 500.000,00 €.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju na osnovu Godišnjeg programa rada Društva i Finansijskog Plana na koji Osnivač daje saglasnost. Najveći dio priliva obezbjeđuje se po osnovu ugovora koji sa Društvom potpisuje Ministarstvo održivog razvoja i turizma (tadašnje Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine).

Međutim, predmetni iznos, počevši **od 2012. godine**, smanjuje se, **sa početnih 315.000,00 € na 150.000€**, sa obrazloženjem da preostali dio sredstava Društvo može obezbijediti po osnovu potpisanih ugovora sa lokalnim samoupravama. S tim u vezi, nastavljene su aktivnosti na sklapanju ugovora sa lokalnim samoupravama. Lokalne samouprave sa kojima Društvo ima potpisane ugovore su Pljevlja, Nikšić, Rožaje, Andrijevica, Ulcinj, Prijestonice Cetinje i opštinom Bijelo Polje. Naplaćena potraživanja od ugovora sa lokalnim samoupravama korištena su za izmirenje zaostalih obaveza po osnovu poreza i doprinosa, no taj iznos nije bio dovoljan da pokrije cijeli iznos zaostalih obaveza po ovom osnovu.

Postupajući savjesno i odgovorno, a u skladu sa odredbama Zakona o reprogramu poreskog potraživanja ("Sl. list CG", br. 83/2016), Društvo je podnijelo zahtjev za reprogram poreskog duga i na osnovu istog dobijeno je rješenje Poreske uprave kojim je odobren reprogram osnovnog duga u iznosu od 75.470,21 EUR uz obavezu da se tekuće obaveze izmiruju redovno.

OBAVEZE PO OSNOVU POREZA I DOPRINOSA i trenutna finansijska situacija

Rješenjem o prinudnoj naplati donešenom od strane Poreske uprave 13. maja t.g. utvrđeno je da Društvo nije izmirilo poresku obavezu u iznosu od 107.472,17 eura za period januar 2018 – mart 2019. god.

NAPOMENA: Rješenjem o prinudnoj naplati nije obuhvaćen april mjesec t.g. kao ni obaveze za doprinose prema ostalim institucijama tako da ukupne obaveze Društva iznose 119.947,27 eura što je prikazano u donjoj tabeli.

Tabela br 1. Obaveze prema Poreskoj upravi i prema ostalim institucijama

GODINA	OBRAČUNATO ZA 12 MJESECI	NEIZMIRENO
2018	91.022,44	91.022,44
GODINA	OBRAČUNATO ZA 4 MJESECA	NEIZMIRENO
2019	28.924,83	28.924,83
UKUPNO		119.947,27

Od ostalih obaveza Društva koje trenutno iznose 9,051,20 EUR izdvajaju se obaveze prema DOO »Sporstki objekti« u iznosu od 8.049,61 EUR za zaostale obaveze po osnovu poslovnog prostora iz prethodnih godina, a koje se na osnovu potpisanog Sporazuma izmiruju se kvartalno.

Shodno Zakonu o PDV-u Društvo je u obavezi da obračuna i plati porez na dodatu vrijednost na promet oporezivih usluga i isti prikaže na svojim fakturama. Iznos poreza na dodatu vrijednost koje je Društvo obračunalo i izmirilo u 2018. godini iznosi 33.846,89 eura. Obaveze po osnovu PDV-a izmiruju se redovno.

Društvo je u 2018. godini ostvarilo pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 2.995,00 eura. Prihodi u navedenom periodu iznosili su 318.977,00 eura, dok je iznos rashoda bio 315.982,00 eura. Polazeći od navedenog, Odbor direktora Društva je na sjednici održanoj 20. februara 2019. godine, usvojio „Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa rada i Finansijskog plana sa finansijskim izvještajem za period od 1. januara do 31. decembra 2018. godine“ na koji je Vlada dala saglasnost na sjednici od 11. aprila t.g. Istim Zaključkom Vlada je zadužila Ministarstvo održivog razvoja i turizma da u saradnji sa Ministarstvom finansija iznađe rješenje za obezbjeđenje sredstavau iznosu od 100.000,00 EUR kako bi se omogućio reprogram poreskih potraživanja.

U prethodnom periodu u cilju obezbjeđenja dodatnih sredstava, a u skladu sa izmjenama Zakona o javnim nabavkama iz 2017. godine Društvo je potpisalo Ugovore o pružanju usluga za 2019. godinu sa Prijestonicom Cetinje, opštinom Bijelo Polje i opštinom Ulcinj, ukupnog iznosa 37.000,00 € sa uračunatim PDV-om. Do kraja tekuće godine se očekuje naplata dijela potraživanja po osnovu ugovora sa opštinom Pljevlja i potpisivanje ugovora sa opštinama: Danilovgrad, Berane, Rožaje, Kolašin i Mojkovac.

U skladu sa navedenim ukupna zaostala dugovanja na 28.05.2019. godine iznose 128.998,47 eura.

PROJEKTI ČIJU IMPLEMENTACIJU PRATI DRUŠTVO

Projekti koje Društvo implementira se finansiraju iz aranžmana koje je država Crna Gora zaključila sa međunarodnim finansijskim institucijama, i to: Evropskom investicionom bankom, Evropskom bankom za obnovu i razvoj i Bankom za razvoj Savjeta Evrope, bespovratnim sredstvima obezbijeđenim kroz fondove Evropske Unije, kao i sredstvima obezbijeđenim iz državnog budžeta i budžeta lokalnih samouprava.

U skladu sa navedenim, Društvo implementira, odnosno pruža ili je pružalo stručnu podršku u implementaciji sljedećih projekata: "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opštini Pljevlja", "Izgradnja sistema za vodosnabdijevanje u opštini Andrijevica", „Izgradnja kanalizacione mreže, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i Automatizacija nadzora i upravljanje radom vodovodnih objekata u opštini Danilovgrad“, "Izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u opštini Bijelo Polje", "Izgradnja kanalizacione mreže i postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u Prijestonici Cetinje", "Unapređenje sistema vodosnabdijevanja u Prijestonici Cetinje", "Izgradnja kanalizacione mreže za naselja Kodra, Totoši, Bijela Gora i Donja Bratica u opštini Ulcinj", "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opštini Rožaje", "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opštini Plav", "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opštini Plužine", "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opština Kolašin", "Izgradnja postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i kanalizacione mreže i unapređenje sistema vodosnabdijevanja u opštini Berane", "Izgradnja sistema za upravljanje otpadnim vodama u opština Nikšić", "Izgradnja i rekonstrukcija sistema za vodosnabdijevanje gradskih opština Golubovci i Tuzi", "Izgradnja sistema za vodosnabdijevanje u opština Rožaje", "Izgradnja postrojenja za prečišćavanje ocjernih voda na deponiji "Livade" u Podgorici", kao i druge projekte iz oblasti upravljanja otpadom u skladu sa potrebama i nalogima nadležnih državnih institucija. Nadalje, Društvo je uspješno realizovalo i projekte: "Projekat rješavanja stambenih potreba građana po povoljnim uslovima - projekat 1000+" i "Održivo upravljanje turizmom u okviru jadranskog nasljeđa – HERA projekat".

Takođe, Društvo je u prethodnom periodu za realizaciju projekata iz oblasti komunalne infrastrukture i zaštite životne sredine obezbijedilo bespovratna sredstva iz fondova Evropske unije u vrijednosti od oko 20 MIL EUR.

ZAKLJUČAK:

Pred Crnom Gorom, koja je Ustavom definisana kao ekološka država, su veliki izazovi kada je u pitanju očuvanje životne sredine i biološke raznovrsnosti. Kako naša država nastoji da izvrši sistematsku integraciju pitanja životne sredine i održivog razvoja u sve ekonomske sektore, kao i da posveti posebnu pažnju čistim izvorima energije, redukciji i kontroli zagađenja, redukciji otpada i ekoloških rizika, kao i borbi protiv klimatskih promjena, smatramo da je neophodno, u cilju pristupnih pregovora i otvaranja Poglavlja 27, intenzivirati aktivnosti u ovoj oblasti što bi značilo intenzivniju implementaciju projekata sa ciljem očuvanja životne sredine.

Budući da dostizanje standarda kvaliteta životne sredine podrazumijeva značajne infrastrukturne investicije, implementacija projekata u oblasti komunalne infrastrukture, za koje je zaduženo Društvo, od izuzetnog je značaja.

Postojanjem jednog ovakvog preduzeća, koje posjeduje stručni kadar za upravljanje projektima u oblasti komunalne infrastrukture i zaštite životne sredine, a koje je orjentisano na više crnogorskih opština, postiže se veća efikasnost upravljanja projektima u ovoj oblasti, kao i značajne uštede, posebno ako se uzme u obzir da bi samostalna implementacija ovih projekata od strane lokalnih samouprava zahtijevala vrijeme za obuku postojećih kadrova i porast broja zaposlenih u lokalnim samoupravama, što bi značilo znatno veće troškove u odnosu na one neophodne za nesmetano poslovanje implementacione jedinice. Takođe, ovakvim modelom, postiže se bolji monitoring implementacije u oblasti komunalne infrastrukture na državnom nivou.

Pružanjem finansijske podrške Društvu za izmirivanje zaostalih obaveza u prvom redu po osnovu poreza i doprinosa, zajedno sa navedenim aktivnostima stekli bi se uslovi za nesmetanu implementaciju infrastrukturnih projekata koji se finansiraju iz sredstava Evropske investicione banke, Evropske banke za obnovu i razvoj, Banke za razvoj Savjeta Evrope, donacija i grant sredstava međunarodnih i bilateralnih fondova kao i uspješno okončanje poslovne godine Društva.